

XXI. BÖRZSÖNY
BAROKK
NAPOK

VESPERÁS

SZENT ISTVÁN KIRÁLY ÜNNEPÉNEK ELŐESTÉJÉN

2024. augusztus 19.

NAGYMAROS

Szent Kereszt Felmagasztalása plébániatemplom

A vesperás zenei anyaga

Szent István király ünnepének I. vesperása

Vesperás:

- *Orgona*: Toccata IV in C, FbVW 104 (J. J. Froberger, 1616 k. — 1667)
- Domine ad adjuvandum (Zsigmond-kori töredék, XV. sz.)
- *Orgona*: Intonatio prima tertii toni (S. A. Scherer, 1631—1712)
- *Antifóna*: Confessor Christi, Stephane (gregorián)
- 112 (113). *zsoltár*: Laudate pueri (gregorián / G. Asola, 1532 k. — 1609)
- 116 (117). *zsoltár*: Laudate Dominum, omnes gentes (gregorián)
- *Orgona*: Intonatio tertii toni ad „Confessor Christi, Stephane” (Lachegy M.)
- 145 (146). *zsoltár*: Lauda anima mea (gregorián / G. Asola, 1532 k. — 1609)
- 146 (147). *zsoltár*: Laudate Dominum, quoniam bonus (gregorián)
- *Orgona*: Intonazione del terzo tono (G. Gabrieli, 1554/1557 k. — 1612)
- 147. *zsoltár*: Lauda Jerusalem (gregorián / C. Porta, 1528/1529 — 1601)
- *Responzórium*: Exora, dilecte Dei (gregorián)
- *Orgona*: Intonazione primo tono (A. Gabrieli, 1532/33 k. — 1586)
- *Himnusz*: Iste confessor (gregorián / G. Du Fay, 1397 k. — 1474)
- *Orgona*: Toccata arpeggiata 8 toni (F. X. Murschhauser, 1663—1738)
- *Antifóna*: Ave, beate rex Stephane (gregorián)
- Magnificat octavi toni (gregorián / O. Lassus, 1532 k. — 1594)

Körmenet:

- *Responzórium*: Regia urbs, Alba, gaude (gregorián)
- *Himnusz*: Gaude, mater Hungaria (gregorián / E. Schuddeboom)

A szövegek és gregorián dallamok az esztergomi rítus szerint hangzanak el.

Közreműködik

Pulse Ensemble (Hollandia)

DAAN VAN DER SCHAFT — kontratenor

ERNESTO SCHUDDEBOOM — tenor

WILLEM PEEK — bariton

STIJN CLAERHOUDT — basszus

LACHEGYI MÁTÉ — orgona

A szertartást vezeti (officiáns): **KOVÁCS ERVIN GELLÉRT OPRÉM**

SZENT ISTVÁN KIRÁLY ÉS HITVALLÓ

I. vesperás

A hórá elején

§ ÁLLUNK | Az officiáns kezdi a *Mi Atyánk* és az *Üdvözlég*y imádságokat, majd csöndben folytatjuk:

PATER noster, (*secreto*) qui es in caelis, sanctificétur nomen tuum, advéniat regnum tuum, fiat volúntas tua, sicut in caelo, et in terra, panem nostrum cottidiánum da nobis hódie, et dimítte nobis débíta nostra, sicut et nos dimítimus debitóribus nostris, et ne nos indúcas in tentatiónem, sed líbera nos a malo! Amen.

AVE, María, (*secreto*) grátia plena, Dóminus tecum! Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui, Iesus. Sancta María, mater Dei, ora pro nobis peccatóribus nunc et in hora mortis nostræ! Amen.

MI Atyánk, (*csöndben*) aki a menyenyekben vagy, szenteltessek meg a te neved, jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek, és ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól! Ámen.

ÜDVÖZLÉG, Mária, (*csöndben*) kegyelemmel teljes, az Úr van teveled, áldott vagy te az asszonyok között, és áldott a te méhednek gyümölcse, Jézus. Asszonyunk, Szűz Mária, Istennek szent anyja, imádkozzál érettünk, bűnösökért, most és halálunk óráján. Ámen.

§ KERESZTET VETÜNK | Az officiáns éneklí, majd közösen énekeljük a választ:

∇. ✠ Deus, in adiutórium meum inténde!

℞. Dómine, ad adiuvándum me festína!

Glória Patri et Filio et Spirítui San-

∇. Isten, figyelmezz az én segítségemre!

℞. Uram, siess megsegíteni engem.

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és

cto! Sicut erat in princípio et nunc
et semper et in sæcula sæculórum!
Amen.

Antifóna és zsolttározás

CONFESSOR * Christi, Stéphane,
gentis tuæ preces súscipe, ut
per te invéniat grátiam Christi, cui
contulísti lumen fídei.

Szentléleknek, miképpen kezdet-
ben vala, most és mindenkor, és
mindörökkön örökké. Amen.

KRISZTUS hitvallója, István, a te
népednek esedezéseit meg-
hallgasd, hogy teáltalad megtalálja
Krisztus kegyelmét az, akinek meg-
hoztad a hit világosságát!

§ A ZSOLTÁR ELSŐ FÉLSORA UTÁN LEÜLÜNK

Ps. 112 (113)

LAUDÁTE, púeri, Dóminum: *
laudáte nomen Dómini.
Sit nomen Dómini benedíctum, *
ex hoc nunc, et usque in
sæculum.
A solis ortu usque ad occásum, *
laudábile nomen Dómini.
Excélsus super omnes gentes
Dóminus, *
et super cælos glória eius.
Quis sicut Dóminus, Deus noster,
qui in altis hábitat, *
et humília réspicit in
cælo et in terra?
Súscítans a terra ínopem, *
et de stércore érigens
páuperem:
Ut cóllocet eum cum princípibus, *
cum princípibus pópuli sui.
Qui habitáre facit stérilem in
domo, *
matrem filiórum lætántem.
Glória Patri et Fílio *
et Spirítui Sancto,

Zsolt 112 (113)

DICSÉRJÉTEK, ti szolgálj,
az Urat, *
dicsérvétek az Úr nevét!
Legyen áldott az Úr neve *
mostantól fogva és
mindörökké!
Napkelettől fogva napnyugatig *
dicsérvétek az Úrnak neve!
Fölséges az Úr minden népek
fölött, *
és fölötté áll az egeknek az ő
dicsősége.
Ki olyan, mint a mi Urunk, Istenünk,
ki a magasságban lakozik, *
és az alázasakat látja meg a
mennyeben és a földön?
Az elnyomottat fölemeli a földről, *
és kiragadja a sárból a
szegényt,
Hogy helyet adjon néki a
fejedelmek között, *
az ő népének fejedelmei között,
Ki a magtalannak lakást ad a
házban, *

Sicut erat in princípío et nunc et
semper *
et in sæcula sæculórum,
amen. **ANT.**

Ps. 116 (117)

LAUDAŤE Dóminum, omnes
gentes, *
laudáte eum, omnes pópuli;
Quóniam confirmáta est super nos
misericórdia eius, *
et véritas Dómini manet in
ætérnum!
Glória Patri.

Ps. 145 (146)

LAUDA ánima mea, Dóminum, †
laudábo Dóminum in vita
mea, *
psallam Deo meo, quám diu
fúero!
Nolíte confídere in princípibus, *
in filiis hóminum, in quibus
non est salus!
Exíbit spíritus eius et revertétur in
terram suam, *
in illa die períbunt omnes
cogitatiónes eórum.
Beátus, cuius Deus Iacob adiútor
eius, †
spes eius in Dómino Deo
ipsíus, *
qui fecit cælum et terram,
mare et ómnia, quæ in eis
sunt;

mint fiakon örvendezó
anyának.

Dicsőség az Atyának és Fiúnak *
és Szentlélek Istennek.

Miképpen kezdetben vala, most és
mindenkor *
és mindörökkön örökké!
Ámen. **ANT.**

Zsolt 116 (117)

DICSÉRJÉTEK az Urat, minden
nemzetek, *
dicsérjétek őt, minden népek!
Mert megerősödött rajtunk az ő
irgalmassága, *
és az Úr igazvolta örökké
megmarad.
Dicsőség az Atyának, stb.

Zsolt 145 (146)

DICSÉRJED, én lelkem, az Urat, †
egész életemben
az Urat dicsérem, *
éneklek az én Istenemnek,
amíg csak vagyok!
Ne a fejedelmekben bízzatok, *
emberek fiaiban,
kik rajtatok nem segíthetnek!
Ha elszáll a lelkük, porrá
válnak ők, *
ama napon
semmivé lesznek terveik.
Boldog az, kinek segítője
Jákobnak Istene, *
reménysege az ő Urában
Istenében.
Benne, ki az eget és földet alkotá, *
a tengert és minden élőt;
Ki húséges marad mindörökké, †

Qui custódit veritátem in
 sáeculum, †
 facit iudícium iniúriam
 patiéntibus, *
 dat escam esuriéntibus.
Dóminus solvit compedítos, *
 Dóminus illúminat cæcos.
Dóminus érigit elísos, *
 Dóminus diligit iustos.
Dóminus custódit ádvenas, †
 pupillum et víduam
 suscípíet, *
 et vias peccatórum dispédet.
Regnábit Dóminus in sáecula, Deus
 tuus, Sion, *
 in generatiónem et
 generatiónem.
Glória Patri. **ANT.**

Ps. 146 (147)

LAUDÁTE Dóminum, quóniam
 bonus est psalmus, *
 Deo nostro sit iucúnda
 decóraque laudátio!
Ædificans Ierúsalem Dóminus *
 dispersiónes Israélis
 congregábit;
Qui sanat contrítos corde, *
 et álligat contritiónes eórum;
Qui númerat multitúdinem
 stellárum, *
 et ómnibus eis nómina vocat.
Magnus Dóminus noster et magna
 virtus eius, *
 et sapiéntiæ eius non est
 númerus.
Suscípiens mansuétos Dóminus, *
 humílians autem peccátos
 usque ad terram.
Præcínite Dómino in confessióne, *

az elnyomottaknak igazságot
 szolgálta, *
 és ételt ád az éhezőknek.
Az Úr feloldozza a bilincsbe
 verteket, *
 az Úr látóvá teszi a vakokat.
Az Úr fölemeli a letörteket, *
 szereti az Úr az igazakat.
Az Úr oltalmazza azt, ki
 idegenbe került, †
 árvának és özvegynek
 gondját viseli, *
 a bűnösök útját viszont
 kárhozatba viszi.
Örökké országol az Úr, a te
 Istened, ó Sion, *
 nemzedékről nemzedékre.
Dicsőség az Atyának, stb. **ANT.**

Zsolt 146 (147)

DICSÉRJÉTEK az Urat, mert jó őt
 zengeni, *
 a mi Istenünknek gyönyörű és
 ékes dicsérete legyen!
Fölépíti az Úr újra Jeruzsálemet, *
 és a szétszórt
 Izráelt egybegyűjti.
Meggyógyítja azokat, kik
 megtört szívűek, *
 és bekötözi az ő sebeiket.
Ő mondja meg a csillagok számát, *
 és ő hívja mindenikét nevének.
Nagy a mi Urunk és nagy az
 ő ereje, *
 és bölcsességének
 nincsen határa.
Az Úr fölkarolja a
 megalázott embert, *
 de porig alázza mind a bűnöst.
Énekeljete az Úrnak hálaadással, *

psállite Deo nostro in cithara;

Qui óperit cælum núbibus, *
 et parat terræ plúviam;
Qui producít in móntibus fenum, *
 et herbam servitúti hóminum;
Qui dat iumentis escam ipsórum, *
 et pullis corvórum
 invocántibus eum!
Non in fortitúdine equi
 voluntátem habébit, *
 nec in tibiis viri beneplácitum
 erit ei.
Beneplácitum est Dómino super
 tíméntes eum, *
 et in eis, qui sperant super
 misericórdia eius.
Glória Patri.

Ps. 147

LAUDA, Ierúsalem, Dóminum: *
 lauda Deum tuum, Sion.
Quóniam confortávit seras
 portárum tuárum: *
 benedíxit fíliis tuis in te.
Qui pósuit fines tuos pacem: *
 et ádipe frumentí sátiat te.
Qui emíttit elóquium suum terræ: *
 velóciter currit sermo eius.
Qui dat nivem sicut lanam: *
 nébulam sicut cínerem
 spargit.
Mittit crystállum suam sicut
 buccéllas: *
 ante fáciem frígoris eius quis
 sustinébit?
Emíttet verbum suum, et

és dicséretet mondjatok a mi
 Istenünknek citera szavával;

Ki beborítja az eget felhőkkel, *
 és a földnek esőt készít;
Ki a hegyeken szénát teremt, *
 és gyógyító füvet az embernek
 javára;
Ki állatainknak táplálékot juttat, *
 s még a hollófiaknak is, ha
 felsírnak hozzá!
Nem a lovak erősségében van az
 ó kedve, *
 sem a férfi erejében az
 ó tetszése.
Inkább azokban gyönyörködik az
 Úr, kik őt félik, *
 azokban, kik az ő
 irgalmasságában bíznak.
Dicsőség az Atyának, stb.

Zsolt 147

DICSÉRJED, Jeruzsálem, az Urat, *
 dicsérsjed, Sion, a te
 Istenedet!
A te kapuidnak zárját ő tette
 erőssé, *
 fiaidnak áldást ő adott.
A te határaidon békét ő teremt, *
 a gabona javával elégít ki téged.
Ő elküldi szavát a földre, *
 sebesen fut az ő beszéde.
Ő az, ki mint gyapjút
 teríti szét a havat, *
 s mint a hamut hinti a
 zúzmarát.
Ki darabokban hullatja jegét. *
 Ki bírná elviselni annak
 hidegét?
Kibocsátja az ő igéjét, és

liquefaciet ea: *
flabit spírítus eius,
et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Iacob: *
iustítias, et iudícia sua Israël.

Non fecit táliter omni natióni: *
et iudícia sua non
manifestávit eis.

Glória Patri. ANT.

megolvasztja azokat, *
az ő szele fúj, és a
vizek újra folynak.

Ki az ő igéjét Jákobnak hirdeti, *
igazságát és ítéleteit Izráelnek.

Ezt más néppel ő meg nem tette, *
és törvényeit velük
nem közölte.

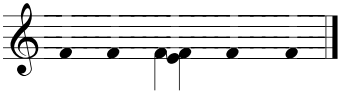
Dicsőség az Atyának. ANT.

Kapitulum

§ ÁLLUNK | Az officiáns éneklí, majd mindnyájan válaszolunk:

(Eccli. 47,9 – 10)

DEDIT Dóminus confessiónem
sancto suo et excélsó suo in
verbo glóriæ, de omni corde suo
laudávit Dóminum, et diléxit eum,
qui fecit illum.

℟. De - o grá - ti - as.

Istennek legyen hála!

Responzórium

§ ÜLÜNK

EXÓRA, * dilécte Dei rex Sté-
phane, pro nobis míseris, * ut
qui sumus pro culpís digni sup-
plício, per te iungi mereámur ius-
tórúm consórtio. **℣.** Dissímiles
tibi móribus laudámus te vóci-
bus:

(Sir 47,9 – 10)

HÁLAADÁST adott az Úr az ő
szentjének és az ő magassá-
gosának a dicsőség igéjében, az ő
egész szívéből dicsérte az Urat, és
szerette őt, aki alkotta őt.

IMÁDKOZZÁL, Istentől szeretett
Szent István király, értünk nyo-
morultakért, * hogy akik bűneink
szerint büntetést érdemelnénk, te-
általad méltók legyünk az igazak
gyülekezetével egybekapcsolatni!

adiuva nos tuis précibus. * Ut qui sumus. ✠. Gloria Patri et Fílio, et Spirítui Sancto. * Ut qui sumus.

Himnusz

§ ÁLLUNK

ISTE conféssor Dómini sacrátus,
festa plebs cuius célebrat per
orbem,
hódie lætus méruit secréta
scándere cæli.

2. Qui pius, prudens, húmilis,
pudícus,
sóbríus, castus fuit et quiétus,
vita dum præsens vegetávit eius
córporis artus.

3. Ad sacrum cuius túmulum
frequénter
membra languéntum modo
sanitáti,
quólibet morbo fúerint graváta,
restituúntur.

4. Unde nunc noster chorus in
honóre
ipsíus hymnum canit hunc
libénter,
ut piis eius méritis iuvémur,
omne per ævum.

5. Sit salus illi, decus atque virtus,
qui super cæli résidens cacúmen,
totíus mundi máchinam gubérnat
trínus et unus!

Amen.

✠. Jóllehet különbözünk tóled er-
kölcseinkben, dicsérünk téged
hangjainkkal: Segélj minket a te e-
sedezéseiddel! * Hogy akik. ✠.
Dicsőség az Atyának és Fiúnak és
Szentlélek Istennek. * Hogy akik.

Az Úrnak e szentséges hitvallója,
akinek ünnepeit üli a nép az
egész földön, ma lett méltó örvendve
föhlágni az ég titkos helyére.

2. Aki kegyes, okos, alázatos,
szemérmes, józan, tiszta volt és
nyugodt, míg ez az élet tartotta
erőben az ő teste tagjait.

3. Akinek sírjánál gyakorta
meggyógyulnak a bénák tagjai,
bármilyen kór sújtotta is őket.

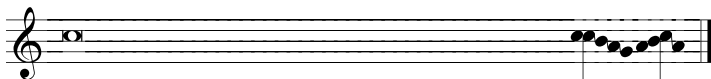
4. Amiért most a mi kórusunk az ő
tisztületére ezt a himnuszt énekli
örömmel, hogy az ő kegyes
érdemeivel segéltsünk
mindörökké.

5. Legyen üdvösség, ékesség és erő
néki, aki az égnek magasán ülven az
egész világ gépezetét kormányozza, a
hármás és egy!

Ámen.

Verzikulus

A kántor éneкли, majd mindnyájan válaszolunk:

☩. Ora pro nobis, beáte Stépha - ne!

☩. Ut digni efficiámur promissionibus Chri - sti!

☩. Imádkozzál érettünk, Szent István!

☩. Hogy méltók lehessünk a Krisztus ígéreteire!

Antifóna

§ ÜLÜNK | Az officiáns intonálja az antifónát, majd a kórus folytatja:

AVE * beáte rex Stéphane,
ínclya spes gentis tuæ! Ave,
doctor et Apóstole credulitátis
nostræ! Ave, spéculum sanctitátis
et iustítiæ! Per te Christo credí-
dimus, per te in Christo salvémur:
ora pro pópulo, intérvni pro clero,
ut nullus de tuis præda fiat hostis!

ÜDVÖZLÉGY, * Szent István
király, te népednek nemes re-
ményése! Üdvözlég, mi megté-
résünknek doktora és apostola! Üd-
vözlég, szentségnek és igazságnak
tükköre! Teáltalad hittünk Krisz-
tusban, teáltalad üdvözüljünk
Krisztusban: imádkozz a népért,
járd közben a papságért, hogy senki
a tied közül ne legyen az ellenség
zsákmánya!

A Boldogságos Szűz éneke

§ ÁLLUNK | A kórus éneкли a *Magnificat*ot, amelynek kezdetére keresztet vetünk. Az officiáns ezután megtömjénezi az oltárt, az egyik ministráns pedig a híveket, akik ezt főhajtással viszonozzák.

M✠ AGNÍFICAT *
ánima mea Dóminum.
Et exsultávit spíritus meus: *
in Deo, salutári meo.

M✠ AGASZTALJA *
az én lelkem az Urat.
És örvendezik az én lelkem *
az én üdvözítő Istenemben.

Quia respexit humilitatem
ancillæ suæ: *

ecce enim ex hoc beátam me
dicent omnes generatiónes.

Quia fecit mihi magna qui
potens est: *

et sanctum nomen eius.

Et misericórdia eius, a progénie
in progénies: *
timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo: *
dispérsit superbos mente
cordis sui.

Depósuit poténtes de sede: *
et exaltávit húmiles.

Esuriéntes implévit bonis: *
et dívites dimísit inánes.

Suscépit Israél púerum suum: *
recordátus misericórdiæ suæ.

Sicut locútus est ad patres nostros: *
Ábraham, et sémini eius
in sæcula.

Glória Patri. **ANT.**

Mert meglátta az ő szolgálójának
alázatoságát, *

és íme, mostantól fogva
boldognak mondanak engem
minden nemzetek.

Mert nagy dolgot cselekedett
énvelem a Hatalmas, *
és szent az ő neve.

És az ő irgalmassága nemzetségről
nemzetségre *
azokon, kik őt félik.

Hatalmasságot cselekedett
az ő karjával, *
szétszórta a gőgösöket
szívüknek elbizottsága által.

Letette a hatalmasokat a székről, *
és fölmagasztalta az
alázatosakat.

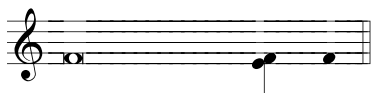
Az éhezöket betöltötte jókkal, *
és a gazdagokat üresen
küldte el.

Fölvette Izráelt, az ő szolgáját, *
hogy ne felejtse irgalmasságát,

Miképpen megmondotta vala
atyáinknak, *
Ábrahámnak és az ő
maradékának mindörökké.

Dicsőség az Atyának. **ANT.**

Ezután az officiáns éneкли, majd mindnyájan válaszolunk:

∞. Dóminus vo - bís - cum!

℞. Et cum spíritu tu - o!

∞. Az Úr legyen veletek!

℞. És a te lelkeddel!

Könyörgés

Orémus.

DEUS, qui beátum Stéphanum regem nostrum et confessorem tuum terréni impérii glória et honóre coronásti, et sanctórum tuórum societáte sublimásti: præsta, quaésumus, ut quem Pannónia hábuit divínæ religiónis doctórem in terris, eum modo Ecclésia tua mereátur habére defensórem in cælis. Per eúndem Dóminum nostrum, Iesum Christum, Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti, Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

Könyörögjünk.

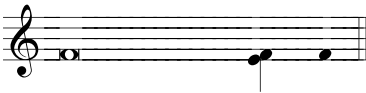
ISTEN, ki Szent Istvánt, a mi királyunkat és a te hitvallódat a földi hatalom dicsőségével és tisztességével megkoronáztad és a te szentjeid társaságába fölemelted: add meg, kérünk, hogy akit Pannónia az isteni vallás tanítójául kapott a földön, ugyanőt a te egyházad majd legyen méltó védnökül kapni a mennyekben. A mi Urunk Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké.

Mindnyájan énekeljük a választ:

℞. A - men.

Az officíans énekli, majd mindnyájan válaszolunk:

℣. Dóminus vo - bís - cum!

℞. Et cum spírítu tu - o!

℣. Az Úr legyen veletek!

℞. És a te lelkeddel!

A kántor énekli, majd mindnyájan válaszolunk:

℣. **B**enedicámus Dómino!

℞. De - o grá - - - ti - as!

℣. Mondjunk áldást az Úrnak! ℞. Istennek legyen hála!

Ezután az officiáns mondja, majd mindnyájan válaszolunk.

℣. Fidélium animæ per misericórdiam Dei requiescant in pace.

℞. Amen.

PATER noster, (*secreto*) qui es in cælis, sanctificétur nomen tuum, advéniat regnum tuum, fiat volúntas tua, sicut in cælo, et in terra, panem nostrum cottidiánum da nobis hódie, et dimítte nobis débíta nostra, sicut et nos dimítimus debitóribus nostris, et ne nos indúcas in tentatiónem, sed líbera nos a malo! Amen.

℣. Dóminus det nobis suam pacem!

℞. Et vitam ætérrnam. Amen.

Keresztet vetünk:

℣. ✠ Divínium auxiliúm máneat semper nobiscum!

℞. Amen.

℣. A hívek lelkei Isten irgalmasságából békességben nyugodjanak!

℞. Amen.

MI Atyánk, (*csöndben*) aki a mennyekben vagy, szenteltessek meg a te neved, jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is. Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek, és ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól! Ámen.

℣. Az Úr adja meg nekünk az Ő békességét!

℞. És az örök életet. Ámen.

℣. ✠ Isten segítsége maradjon mindenkor mivelünk!

℞. Ámen.

Körmenet

Az officiáns és a kórus kivonul a templomból a templom melletti térre, Szent István király és Boldog Gizella királyné szobrához. A körmenetbe – a kórust követve – mindnyájan kapcsolódjunk be, mivel a szertartás kint ér véget. A kórus a körmenet alatt a következő rezponzóriumot éneкли:

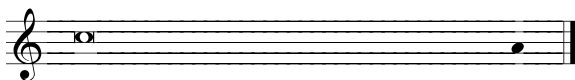
Responzórium

RÉGIA urbs, Alba, gaude, tanto digna príncipe, decoráta quidem laude re simul et nómine, * eo quod tam precíosi córporis egrégium ** possidére meruísti, felix facta, prétium. √. Gloriósa dicta sunt de te, cívitas Dómini. * Eo. √. Glória Patri. ** Possidére.

ÖRVENDJ, királyi város, Székesfehérvár, nagyon, e nagy király valóságos székhelye benned vagon. * Mert te őrzöd dicsőséges boldogságos tetemét, ** ő nevével vagy te ékes, boldog város, büszke légy.¹ √. Dicsőséges dolgok mondatnak felőled, Istennek városa. * Mert te őrzöd. √. Dicsőség az Atyának, stb. ** Ő nevével.

Amikor a körmenet a szoborhoz ért, a kántor éneкли a következő verzikulust:

Verzikulus

√. Amávit eum Dóminus, et ornávit e - um.

R. Stola glóriæ induit e - um.

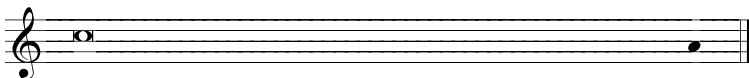
√. Szerette őt az Isten és fölékesítette őt. R. A dicsőség ruházatába öltöztette őt.

Ezután az officiáns recitálja az ünnep könyörgését (l. 12. o.).

¹ Sík Sándor fordítása

Majd következik még egy verzikulus és könyörgés:

Verzikulus

∇. Introíbo in domum tu - am.

℞. Adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tu - o.

∇. Belépek a te házádba. ℞. Istenfélelemmel imádkozom szent templomodnál.

Könyörgés

Orémus.

VIA sanctórum ómnium, Dómine Iesu Christe, qui ad te veniéntibus ætérnæ claritátis gáudia contulísti: intróitum templi istíus Spíritus Sancti lucem infúnde; qui locum istum sanctórum tuórum patrocínio consecrásti: præsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut omnes isti in te credéntes obtíneant véniam pro delíctis, ab ómnibus liberéntur angústíis, ímpetrent, quídúmque petierint pro vítiis suis, semper placére váleant coram óculis tuis, quátenus per te et sanctam Maríam semper Vírginem, Genitricem tuam, et Adalbértum muníti mereámur aulam paradísi introíre, Salvátor mundi, qui in Trinitáte perfécta vivis et regnas, Deus, per ómnia sáecula sæculórum.

℞. Amen.

Könyörögjünk.

MINDEN szentek útja, Úr Jézus Krisztus, aki az örök dicsőség örömeit adományoztad azoknak, akik hozzád jönnek: töltsd be ennek a templomnak bejáratát a Szentlélek fényével; aki ezt a helyet szentjeid pártfogásával szentelted meg: kérünk téged, mindenható Isten, hogy mindazok, akik benned hisznek, bocsánatot nyerjenek vétkeikért, megszabaduljanak minden félelemtől, és elnyerjék, amit bűneik miatt kérnek, mindig kedvesek legyenek szemeid előtt, hogy általad és édesanyád, a mindenkor Szűz Mária és Szent Adalbert püspök által megerősítve méltók legyünk belépni a paradicsom udvarába, világ Megváltója, aki a tökéletes Szentháromságban élsz és uralkodol, Isten, mindörökkön örökké.

℞. Amen.

A szertartás a következő himnusszal ér véget:

GAUDE, mater Hungária, prolis augen præcónium, cum laude multifária patrónum lauda próprium. **2. Hic** tibi verus lúCIFER lumen fídei præbuit, datus a Deo légifer viam salútis dócuít. **3. Cuius** ortus prædíctur patri cælésti núntio, martyr ad matrem míttitur nascéntis vaticínio. **4. Puer** crescens progréditur, sicut cedrus in Líbano, prædíctum nomen díctur hinc a beáto Stéphano. **5. Dignis** datur doctóribus hic, imbuéndus lítteris, probis ornátur móribus sub annis adhuc ténuis. **6. Adolécens** egréditur verbum salútis sére: gens Húngara convértitur, et baptizátur própere. **7. Olim** erróris pópulus lumen divínium cónspicit, pulsís ténebris, sédulus se Christi iugo súbicít. **8. Trino** Deo et símplici sit laus, honor et glória, qui sancti regis súpplíci procédit cæli gáudia! Amen.

Öroendj, magyar hon, jó anya, fiad dicséretét dalold, zengjen dicséneked szava ahhoz, ki mindig pártfogolt. **2. Ő** néked igaz fényt hozott, hit fényét adta át neked, hozzá törvényt is alkotott, üdvösség útján vezetett. **3. Ég** hírnöke jelezte meg atyjának, hogy születni fog: a vértanú elküldetett anyjához szólni jóslatot. **4. Mint** libanoni cédrusok, a gyermek úgy növekedett, s miként előre mondatott, Szent Istvántól kapott nevet. **5. Oktatták** őt híres doktorok, öntözték bölcsességgel őt, s jámbor erkölcsé ragyogott már zsengén, férfikor előtt. **6. S** már életének hajnalán osztotta üdvönek életét, s a magyar nemzet, a pogány hamar keresztény hitre tért. **7. Feltűnt** az égi fényesség, s a nép, mely tévelygésben élt, elhagyva sűrű éjjelét, Krisztus szent igájába tért. **8. Imádás** legyen, tisztelet néked Hármás-Egy Istenünk, segíts elérnünk mennyeket, mit szent királyunk kér nekünk. Amen.²

Külön köszönet Enyedi Mózesnek, Varga Benjáminnak és Földváry Miklós Istvánnak a szakmai tanácsokért, valamint a szertartáshoz szükséges anyagok rendelkezésre bocsátásáért.

A borítón: D iniciále Szent Isvtán ábrázolásával Hahn János graduáléjából, 1487. Rómer Flóris másolata (Magyar Építészeti Múzeum — Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ, Tudományos Irrattár, ltsz. K. 435/31.)

© MMXXIV Consort Zenei Alapítvány. Felelős kiadó: Lachegyí Imre.
Tördelés és grafika: Lachegyí Máté. Nyomdai munkák: Print Profi, Vác

² Csanád Béla fordítása